

Veliki plijenor (*Gavia immer*) na Buškom jezeru, Livanjsko polje, u januaru 2010. godine

A Great Northern Diver (*Gavia immer*) on Busko Jezero, Livanjsko polje, in January 2010: On 28 January 2010 during the annual IWC on Busko Jezero for Euronatur Foundation we saw a Great Northern Diver in the northeastern part of the reservoir, close to the village of Naklo.

Dok su crvenogrlji (*Gavia stellata*) i crnogrlji plijenor (*Gavia arctica*) redovni zimski posjetioci istočne obale Jadranskog mora, veliki plijenor (*Gavia immer*) je litalica i nije stalan posjetilac područja Mediterana. Otmar Rajzer ne navodi ga u popisu vrsta dalmatinske obale i Bosne i Hercegovine [Reiser, O., 1939: Materialien zu einer Ornithologie der Balkanhalbinsel, I. Naturhist. Museum, Wien]. U posljednje vrijeme je za Italiju navedeno ukupno samo 7 nalaza [Brichetti, P., & Fracasso, G., 2003: Ornithologia Italiana 1, Alberto Perdida Editore, Bologna], uglavnom pojedinačnih ptica ili parova zabilježenih u decembru i januaru. Za vrijeme godišnjeg IWC za Fondaciju Euronatur, 28. januara 2010. godine na Buškom jezeru smo vidjeli velikog plijenora na sjeveroistočnom dijelu jezera, u blizini sela Naklo. Iako je plijenor plivao na

otvorenim vodenim površinama oko 700-1000 m od obale, zbog njegove znatne veličine (u poređenju s obližnjim ćubastim gnjurcem-*Podiceps cristatus*, patkama-*Anas platyrhynchos* i velikim roncem-*Mergus merganser*) i s obzirom na veliki, zašiljeni kljun koji je držao horizontalno, veliku glavu, kosi čeonni dio, tamni zadnji dio vrata koji se jasno razlikovao od prednjeg bijelog dijela, i jasno izraženu tamniju ogrlicu na donjoj strani vrata, identifikacija je uz pomoć teleskopa (30-60x) bila nedvosmislena, pogotovo jer smo obojica već ranije viđali tu vrstu u Austriji i sjevernoj Poljskoj. Po ljuskavoj šari na svijetlom gornjem dijelu sa širokim svijetlim rubovima na skapulama i pokrildu zaključili smo da se radi o juvenilnoj ptici. Za vrijeme naše posjete Livanjskom polju širom istočne Evrope i Balkanskog poluostrva vladale su izuzetno niske temperature s obilnim snijegom. Između 26. i 28. januara izmjerili smo maksimalne dnevne temperature od -5 do -9°C i svježi snježni pokrivač visine oko 50 cm. Jedini podatak da je ova vrsta zabilježena u Bosni i Hercegovini dao je Velid Delić 14. februara 1983. godine na rijeci Savi kod Novog Grada (Odžak) [Delić, V., 1998: Ptice, Rijetke vrste, Pernati gosti sa Islanda. Lovački list, NS 22, 12 – 33].

Peter Sackl & Helmut Haar

¹Universalmuseum Joanneum, Studienzentrum Naturkunde, Weinzöttlstraße 16, 8045 Graz, Austria; E-Mail: peter.sackl@museum-joanneum.at

²Kaiserbergstraße 2/1, 8261 Sinabelkirchen, Austria; E-Mail: helmut.haar@a1.net